

קרובים ללא גבולות – לפרשת ואתחנן

בפתח פרשתנו, פרשת ואתחנן, לאחר תפילתנו ותחנונינו להיכנס לארץ ישראל, נושא משה רבנו דברים, המדגישים את ייחודו של עם ישראל ואת האופן שבו עמי העולם מתבוננים עליו. במרכז דבריו אומר משה: "כִּי מִי גֹי גָדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹהִים קְרֹבִים אֵלָיו כֹּה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאֵנוּ אֵלָיו" (ד, ז). בפשטות, כוונת הכתוב להורות על קרבתו הבלתי אמצעית של הקב"ה לעמו. קרבה זו והדבקות בבורא עולם הינן תמידיות, קשר נצחי אין סופי.

נשאלת השאלה, מדוע נקטה התורה ביחס להקב"ה בלשון רבים, 'אֱלֹהִים קְרֹבִים אֵלָיו'? לכאורה, נכון ומדויק יותר היה לכתוב בלשון יחיד 'אלוקים קרוב אליו'?

פניה ועוד פניה

ביאר המגיד מדובנא, כדרכו בדרך משל, לאדם שהיה לו קרוב משפחה עשיר. יום אחד נקלע למצוקה כלכלית ופנה לקרובו העשיר, בבקשה שיסייע לו. העשיר נעתר ברצון והושיט לו יד תומכת. כך נשנה הדבר פעם ופעמיים, ובכל עת שפנה זכה למענה חם וליד פתוחה. אולם, כאשר תכפו פניותיו והפכו לדבר שבשגרה, חש העשיר בנטל שהחל לרבוץ עליו והחליט לסרב לסייע.

המשיך המגיד מדובנא במשלו ואמר: לעומתו, תארו לכם אדם שיש לו קרובים ומכרים רבים. כשנקלע למצוקה, אין הוא מטריח תמיד את אותו הקרוב, אלא מחלק את פניותיו, פעם פונה לזה ופעם לזה. עבור כל אחד מן הקרובים, פניה זו היא בקשה ראשונה ויחידה, ועל כן הם נעתרים לו בשמחה ובחפץ לב.

ומכאן לנמשל, הקב"ה מתנהג עמנו, כביכול, כאילו יש לנו קרובים רבים. בכל עת צרה, כשאנו שופכים לפניו את שיחנו, אין אנו נדמים כמי שמטריחים ומעיקים באותו קרוב שוב ושוב. אבינו שבשמים שומע תפילת כל פה ומסייע לנו בכל פניה, צרה ובקשה, כאילו היתה זו הפניה הראשונה והיחידה שביקשנו ממנו. אין אנו מוגבלים חלילה במכסת הפניות אליו, והיחס לכל תפילה ותפילה הוא ייחודי ואישי. לכך רמז משה רבנו באומרו: "כִּי מִי גֹי גָדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹהִים קְרֹבִים אֵלָיו". בכל קריאה וקריאה, הוא מתגלה אלינו כ"קרובים" רבים וחדשים, בקירבה רבה, משל היתה זו פנייתנו הראשונה אליו.

אל ימנע עצמו מן הרחמים

לעולם אל ימנע אדם את עצמו מלבקש ולהתפלל אל ה' יתברך, הן על צרכיו הגדולים והן על עניינים קטנים, שנראים כפעוטים. חז"ל לימדונו שבניגוד למלך בשר ודם, שאצלו קיים מושג של "עומס" וטורח, אצל בורא עולם אין הדבר כן. אדרבה, הקב"ה מתאוה לתפילתם של ישראל. כל שיח ותפילה שאנו שופכים לפניו מתקבלים בחיבה ובאהבה עצומה, כביכול היתה זו הפניה הראשונה והיחידה שפנינו אליו מעולם.

הרב חגי ולוסקי – מרצה ומחבר ספרים. 052-9453811 | אתר <https://shaalti.co.il>

מעוניינים ברעיונות חינוכיים מפרשת השבוע? רוצים להיערך כראוי לשולחן שבת?

לחצו כאן <https://did.li/gq4ZH>, או שלחו את המילה 'רעיון' למייל office@shaalti.co.il

'תורתך שאלתי', הספרים שיעשירו את שולחן השבת שלכם, לפרטים <https://did.li/fyHCN>

יסוד זה משתקף היטב בפתח פרשתנו בדמותו של משה רבנו. אף על פי שנגזר עליו: "לא תעבר אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה" (ג, כז), **לא אמר משה נואש**. הוא העתיר לפני הקב"ה 515 תפילות, כמנין 'ואתחנן'. אף שגזירת אי הכניסה לארץ נותרה בעינה, הקב"ה נענה לתפילתו באופן חלקי ואמר לו "עֲלֵה רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וְשָׂא עֵינֶיךָ יְמָה וְצַפְנָה וְתִימָנָה וּמִזְרָחָה וְיָרָאָה בְּעֵינֶיךָ..." ופירש רש"י: "וראה בעיניך – ביקשת ממני 'וראה את הארץ הטובה', אני מראה לך את כולה". למדנו מכאן, שאף שלא נכנס לארץ, כוחה של תפילה בקע את כל המחיצות והעניק לו ראייה רוחנית מקיפה על הארץ. **שערי דמעות לא ננעלו, וחובה על האדם להרבות בתחנונים בכל עת ובכל מצב**.

דוגמה נוספת לכוחה של התפילה מצינו אצל חזקיהו המלך. כשחלה, הגיע אליו ישעיהו הנביא והתירה בו: "כֹּה אָמַר ה' צוּ לְבִיתְךָ כִּי מֵת אֲתָה וְלֹא תִחְיֶה" (ישעיהו לח, א). חזקיהו המלך לא "נכנע" לגזירה, מה עשה? "וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה'... וַיִּבֶן חֲזַקְיָהוּ בָּכִי גְדוֹל" (שם, ב-ג). **ותפילתו, שעלתה מעומק הלב, קרעה את גזר הדין, כפי שהתבשר מיד לאחר מכן**: "שָׁמַעְתִּי אֶת תַּפְלִתְךָ רִאִיתִי אֶת דְּמָעָתְךָ הִנְנִי יוֹסֵף עַל יָמֶיךָ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה" (שם, ה).

במסכת ברכות (דף י' ע"א) מבארים חז"ל את הדו-שיח שקדם לכך. כשאמר לו ישעיהו: כבר נגזרה עליך גזירה, השיב לו חזקיהו בנחרצות: בן אמוץ, כלה נבואתך וצא! כך מקובלני מבית אבי אבא [דוד המלך]: **אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, אל ימנע עצמו מן הרחמים**".

נמצאנו למדים, שכוחה של תפילה אינו מוגבל לחוקי הטבע או לגזירות הגשמיות. **בכל עת, בכל שעה ובכל מצב, גם כשהישועה נראית רחוקה מדרך הטבע, אל לו לאדם לומר נואש**. ימשיך להפיל תחנונים ויידע שיש שומע תפילה. נודה לה' יתברך בכל לב על חסדיו המרובים עמנו, ויהי רצון שימשיך להשפיע עלינו מטובו, יקבל תפילותינו ברצון ויראנו נפלאותיו בקרוב.

הכתוב: הרב חגי ולוסקי – מרצה ומחבר סדרת הספרים 'תורתך שאלתי' על התורה, רב המכר 'כי ישאלך' – על הגדה של פסח, 'מה שאלתך' – על מגילת אסתר. **לתגובות** – office@shaalti.co.il

מעוניינים ברעיונות יפים לפרשת ואתחנן, שיעשירו את שולחן השבת?

מוזמנים להיכנס לקישור <https://did.li/5OPOf>

מעוניינים ברעיונות חינוכיים מפרשת השבוע?

רוצים להיערך כראוי לשולחן שבת?

לחצו על הקישור <https://did.li/gq4ZH>

או שלחו את המילה 'רעיון' למייל office@shaalti.co.il

הרב חגי ולוסקי – מרצה ומחבר ספרים. 052-9453811 | אתר [/https://shaalti.co.il](https://shaalti.co.il)

מעוניינים ברעיונות חינוכיים מפרשת השבוע? רוצים להיערך כראוי לשולחן שבת?

לחצו כאן <https://did.li/gq4ZH>, או שלחו את המילה 'רעיון' למייל office@shaalti.co.il

'תורתך שאלתי', הספרים שיעשירו את שולחן השבת שלכם, לפרטים <https://did.li/fyHCN>

